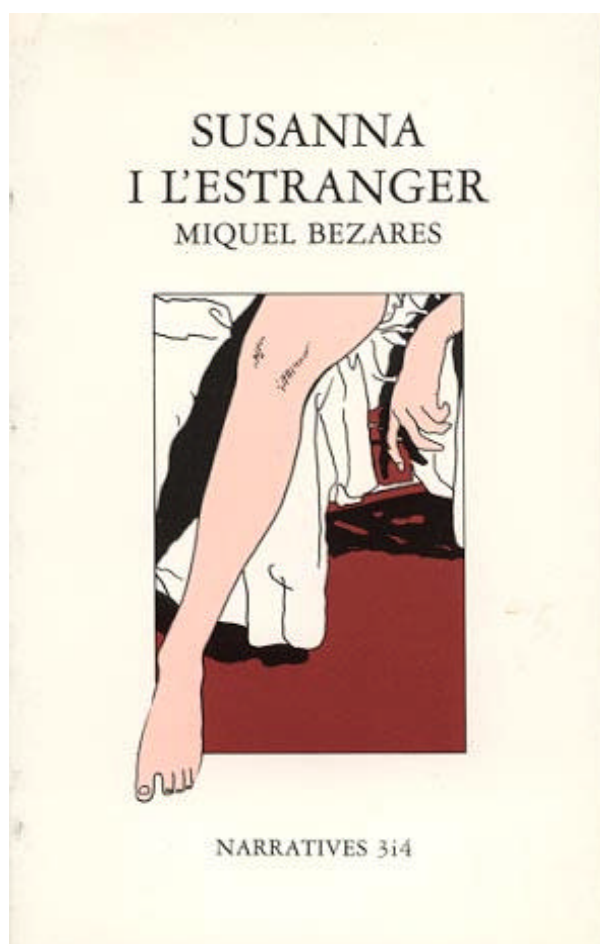

Susanna i l'estranger

miquel bezares

© miquel bezares i Ed. 3i4

Història d'una sirena sola i d'un estranger

Tothom ho sabia, al poble, que la casa era un lloc maleït. Les dones creien saber el sentit de la maledicció que pesava sobre el sostre vermell d'aquella casa enfonyada en la caiguda de l'espadat que tallava el poble, d'aquelles parets que escopien sempre una olor de peix i de mar que ni a la costa, a un dia de camí d'allí, podia sentir-se amb tanta intensitat i amb tanta d'angoixa. Els homes del poble en desconeixien, en realitat, el sentit, perquè generació rera generació el secret s'havia heretat en les dones i s'havia ignorat i callat en els homes. Les dones del poble organitzaven l'anada a pescar cada nit. Cada nit en partia una, mentre les altres vigilaven els carrers fins a mitjanit, que era quan tornava la que havia partit la nit anterior, amb la senalla plena de peix i amb el mar dins d'una botella, perquè havien d'evitar que cap home fos a l'aguait i els descobrís un ritual secretament conegut. Així doncs, les dones no entraven en el seu jaç fins passada mitjanit, i els homes no podien entrar en els cossos de les seves dones o de les meuques del bordell fins a l'alba. Després de tres generacions, la curiositat dels homes havia esdevingut acceptació, i el ritual de les dones s'acomplia ja sense interrogants, sense dubtes; obeïen la tradició, i la seguretat que els atorgava la possessió del poder justificava dia rera dia la conservació de la maledicció. Però la vertadera història de l'habitant de la casa maleïda tampoc ja ningú no la coneixia. L'enigma del peix i del mar dins d'una botella ni tan sols interessava ja, perquè l'única cosa que realment importava era mantenir el poder i, en segon terme, segons indicava només la llegenda, ja que se'n desconeixia el vertader perill, preservar els homes d'una mort prematura i violenta a mans d'un ésser temible i devastador que ni una sola de les dones del poble no havia vist mai. De vegades alguna de les dones s'oposava a formar part del ritual, es negava a anar al mar o volia fer l'amor amb el seu home en

l'obscuritat, però la rebel·lió era gairebé impossible. Una nit, feia temps, irromperen les dones en la cambra d'una innocent noia que havia volgut rebel·lar-se, i el càstig fou tan sever que fou l'home, d'ençà d'aquell dia, qui obligà la seva jove muller a abandonar la casa quan es presentava la fosca al poble, temorenc només d'imaginar-se-la agonitzant en el seu mateix llit, per les nafres dels ganivets de netejar el peix que les dones brandaven aquella nit inoblidable que esqueixaren els llençols. Feia temps d'això, però, i només la memòria col·lectiva ho recordava. Era també la memòria col·lectiva la que s'encarregà de distorsionar els càstigs, de tal manera que arribà un dia en què era sabut per totes les dones que qui intentàs rebel·lar-se havia de morir ofegada dins d'una bóta plena d'aigua de mar. Finalment, fins i tot els homes saberen el càstig, i a partir d'aquell moment la complicitat i la claudicació foren ja inevitables i perfectes; perquè s'arribà a creure que els homes del poble necessitaven les dones, i que les dones necessitaven el poder per no perdre els seus homes. Les meuques formaven un estament integrat amb precisió dins del sistema. El nombre de prostitutes era sempre el mateix, i era alhora idèntic al d'homes fadrins. Una rotació gens arbitrària feia que hi hagués cada alba un fadrí amb un meuca en cada un dels jaços no familiars del poble, de manera que ningú no dormís sol. Era aquest un ordre tan inalterable com els torns per anar a pescar o per demanar l'engendrament d'un fill. Només els fills sol·licitats a la Dama podien engendrar-se, i si eren fills de les meuques, un cop nascuts, passaven a formar part d'alguna de les famílies estables. La infidelitat estava castigada amb la mort, però ja ningú no en recordava cap cas, perquè ni els homes s'atrevien ni a les dones els convenia. Les morts que es produïen a la comunitat causaven un desequilibri poc important, perquè sempre hi havia algun fill o filla de què disposava amb una total autoritat la Dama per restablir l'equilibri. Sobre la Dama no hi havia tampoc cap enigma. Era una de les dones, que cada generació designava en una de les reunions nocturnes, i que

mai no podia tenir descendència ni dormir amb cap home. Cap dona sabia exactament el començament de l'existència de la Dama, i ni ella mateixa sabia la vertadera causa de la seva tasca; amb el pas del temps adquiria noves funcions socials, exigides per l'engranatge perfecte del poble, i arribà un dia que tothom sabia que ella era la persona que tenia el poder absolut en el poble. Els homes, que eren els qui més la sacralitzaven, la consideraven una mena de bruixa a qui no agradaven els homes ni els orgasmes, i arribaren a intuir, també, un dia, que ella era la qui posseïa el poder. Entre els homes tampoc no existia la possibilitat de rebel·lió, perquè vivien bé, tenien poca feina i només anhelaven una alba darrera l'altra. Ningú no recordava que hi hagués hagut mai estrangers, i a ningú no se li hauria acudit abandonar el poble per anar a cercar-ne; però un dia, quan tothom sabia ja que aquella casa era un lloc maleït i fins i tot inexistent, i quan ningú no gosava cercar respostes perquè ni les preguntes existien, un jove que no era del poble ensopegà pel camí amb la pescadora que tornava de cercar el peix i el mar. Era un jove caminant que havia trescat mig món, deia, i que, sense saber-ho, havia de canviar la història del poble. Fou inevitable. El jove volgué ajudar la dona a portar la senalla, i ella no pogué evitar que el jove la seguís fins al poble. Ella no podia preveure, quan el jove la seguia a dues passes, que aquell caminant havia de desfer la història del seu poble, que havia de corcar-ne les vèrtebres amb una velocitat vertiginosa, que havia de descobrir l'engany suprem que oferia el poder i l'esclavatge a les dones. Si ho haguessin sabut, quan el veieren arribar rera la pescadora, ella i la resta de les dones, i potser fins i tot també els homes, l'haurien escapat amb els ganivets del peix amb què esqueixaren un dia els llençols d'una de les cases del poble. Però la curiositat renaixé en els cossos de les dones, els clivellà els llavis, i convulsionà finalment les venes dòcils dels seus ulls. Malgrat tot, fou un miratge: l'instint de supervivència, com havia d'explicar aquella mateixa nit la Dama, esmorteí la passió fugaç de l'ànsia momentània de la primera visió. Vint minuts

després de l'arribada de l'estranger, la por enfonyà la llum de les seves venes i la precaució tancà les boques i les mans de les dones que treballaven a l'entrada del poble. Ell cercà els homes, però no els veié; veié només les dones treballant la terra. Elles se n'adonaren, i volgueren satisfer la seva curiositat, perquè no havien passat encara cinc minuts de la seva entrada al poble, i encara l'encís no s'havia esventrat. Els veié, per les finestres dels bars, jugar a cartes, beure, llegir, llençar dards contra una diana sense centre i sense colors. Mirà després les dones que treballaven la terra, i les que servien beure als homes, i les que pintaven parets, i les que cosien rera finestres i miralls. I el jove caminant, que havia corregut mig món, segons deia, comprovà que aquell era un poble molt estrany, i cregué comprendre per què no tenia nom i per què ni tan sols no era al mapa. El jove desitjà fugir del poble fantasma, però l'encuriosien les dones, i volgué fer una única pregunta; però ja feia vint minuts que era al poble, i elles, que s'aturaven a mirar-lo quan l'intuïen, ja no li deixaren articular ni una sola paraula: l'acompanyaren a l'altre cap del poble, sota l'espadat, i el feren entrar en una casa blanca, just davant d'una enorme casa que tenia el sostre vermell i que ell ignorava que era maleïda. Les dones, sense parlar-ne, havien decidit que l'estranger havia de ser rebut per la Dama. Era vella, aleshores, la Dama. Sabia que havia de morir prest i, contra la tradició, havia proposat dies abans, al consell, una candidata jove que havia de començar a preparar-se per a la responsabilitat de la seva tasca indefugible; que havia d'aprendre a organitzar el poder abans que morís la vella. Elles havien acceptat la proposta, perquè totes creien, secretament, que la Dama era la saviesa incontestable. Gairebé cap de les dones que restaven al poble havien elegit la Dama que aleshores les governava; ella era la més vella, i les que l'havien triada i ho recordaven, encara que vagament, l'havien idealitzada tant que amb la memòria gastada atiaven, sense saber-ho, el foc d'aquella mena d'idolatria de les altres.

-Passa, estranger -digué la bella dona jove que el rebé-; anau-vos-en, la Dama ha dit que continueu amb la vostra feina.

Elles se n'anaren. L'estranger callava i observava el cos de la dona que el guiava pel corredor estret i curt de la casa; seguí la negror dels seus llargs cabells, i la desitjà: volia dir-li que quedaria al poble només per dormir amb ella, quan entraren a la cambra de la dona vella i ell acceptà el silenci amb la condició íntima que després havia de cercar la bella jove que l'havia acompanyat fins allí. Restaren sols, asseguts un davant l'altra. La vella tenia els ulls tancats, i semblava que dormia. Tenia els cabells negres, encara, i la seva faç cansada retenia els darrers vestigis de la bellesa de molts anys enrera. Ell s'estigué allí, mirant-la com respirava amb dificultat, i veient com la jove se n'anava en silenci. De sobte la vella obrí els ulls, a l'instant que ell cercava, amb els ulls neguitosos, el cos de la jove entrant en una altra cambra. La vella parlà llavors:

-Aquesta nit pots dormir aquí, però demà hauràs de partir i no tornaràs mai més a aquest poble. Ella et dirà quina és la teva cambra.

La bella jove tornava a ser allí, vora l'estranger i la vella, que havia tancat de bell nou els ulls. Ell s'aixecà, confús, i la seguí de bell nou pel corredor.

-Dormiràs aquí.

-Demà no voldré anar-me'n. Fa massa temps que camín i crec que vull quedar aquí un temps indefinit.

-No pot ser. Has d'anar-te'n. Demana'm el que vulguis, avui, però demà has d'anar-te'n.

Ella ho havia entès. La Dama li havia ensenyat quan un home desitjava una dona. La vella ho havia après després de molts anys de ser una dona prohibida per als homes. Ho havia après en els gestos més insignificants, en els moviments dels ulls, en les gotes invisibles de suor regalimant sobre el front. La vella havia estat una dona bellíssima, la més bella del poble. Però també havia estat la única verge, i en la conservació de la seva virginitat, amb

tota la feixuguesa d'aquella ostentació a sobre, havia pogut aprendre més que cap dona de les qui deixaven que els seus homes entrassin cada alba en els seus cossos, sobre el comportament d'aquells intrusos plaenters. Però la bella jove no havia après el vertader perill del desig. Ella no ho sabia, però des que havia obert la porta al jove estranger i l'havia vist, desitjava besar-li els llavis, mossegar-li amb tendresa el coll, deixar-se tocar tot el cos i despullar-se. Per això quan ell avançà cap a ella i amb les mans delicades li agafà els cabells i acostà la seva boca cap als seus llavis, ella no hi oposà resistència, i el gust de la saliva del jove estranger, i el moviment de la seva llengua frenètica, i la carn dels seus llavis l'obligaren a sortir corrents de la cambra, espantada i calenta, i a dubtar de tot el que la Dama li havia ensenyat, mentre ell deia "no te'n vagis" i ella no gosava girar-se enrera per no veure'l.

-L'estranger em desitja -digué la jove; i en la tremolor de la seva veu la vella sentí "desig l'estranger" -; diu que demà no se n'anirà.

La Dama no li demanà si estava espantada, ni si el desitjava ella també, ni si el creia, perquè abans d'obrir els ulls ja sabia les respostes. Es limità a dir "anit en parlarem", i ordenà a la seva successora que tancàs amb clau la cambra de l'estranger.

Ella tornà a la cambra d'ell. S'havia ajagut i la mirà, quan ella li digué: "potser a l'alba vindré", i després ella tancà amb clau la porta del jove, que ni es mogué, perquè sabia, amb la certesa que li atorgava el desig, que ella tornaria, i d'altra banda, perquè estava cansat i volia dormir setze hores d'una tirada. No pogué, però, dormir-les, perquè a mitjanit sentí renou de passes al corredor, i veus de dona, i murmuris de joves preocupades.

Les dones del poble entraren a la cambra de la vella Dama. Hi cabien totes amb dificultat, estretes i dretes.

-L'estranger vol quedar al poble, i la desitja -digué la vella assenyalant la bella jove amb la mirada-; crec que haurem de

començar a pensar en la possibilitat de cercar-me una altra successora.

Algunes de les dones no coneixien el significat de la paraula *estranger*, i les altres s'interrogaven sobre la darrera i difícil determinació de la Dama. Sobretot, les poques joves verges intercanviaren mirades i lluïssors.

-Escoltau-me. Susanna s'encarregarà d'integrar aquest jove en el poble. Poden viure a la casa blanca dels tarongers. Hem de ser conscients de la difícil missió de la nostra companya, que, d'altra banda, també desitja l'estranger - digué la Dama intentant apaivagar l'ànim general, mirant la ruboritzada jove-. Més endavant decidirem qui m'ha de substituir quan me'n vagi. Supòs que ja li has dit que a l'alba aniràs al seu jaç? -demanà llavors a Susanna.

Totes callaren i miraren Susanna. Ella assentí amb el cap i elles repetiren el gest. Totes assentiren, però el seu assentiment anava dirigit a la vella; volia dir que estaven d'acord amb la seva sàvia proposta. S'equivocava, la vella, deixant que Amadeu hi quedàs, però cap d'aquelles dones sabia el vertader perill que suposava per a l'equilibri del poble deixar que un estranger hi visqués, i ningú no podia oposar-se a aquella resolució fatídica. Susanna continuava torbada i intentà defensar-se:

-Li ho he dit perquè em deixàs tancar la porta amb clau i no fes preguntes.

-No pateixis, Susanna. Ets jove, i encara que no he pogut ensenyar-te tot el que calia, estàs preparada per fermar aquest home al teu llit cada nit: deixa que et desitgi, i la teva bellesa farà la resta.

S'equivocava, també, la vella, a qui el pes inalterable del poder impedia de veure-hi clar, en aquell moment decisiu. Oblidava que l'estranger no havia viscut en la necessitat. Estava convençuda que l'home no voldria parlar amb els altres homes mentre desitjàs Susanna, i a més es confià perquè amagava una carta: un cop enganat, pensava, hi havia la possibilitat d'ordenar a Susanna que el matàs; s'ho callà per demostrar-se a si mateixa que sempre hi havia un

darrer recurs, tràgicament satisfeta. Ella i les dones sortiren de la casa i n'enviaren una a la costa, a cercar el peix i el mar.

-Tindràs menys temps de l'habitual. Si et trobassis amb un altre estranger, evita'l o mata'l -concloué la vella, mentre les altres esperaven la qui arribava del mar, per informar-la dels nous esdeveniments-. I tu, Susanna, prepara't bé i no concebis cap fill.

Abans d'entrar de bell nou a la casa, la Dama i Susanna coincidiren en el mateix pensament: miraren totes dues la casa enfonyada de sostre vermell, i oloraren l'olor de peix i de mar que s'endinsava intensament en els seus sentits alterats per l'angoixa de les seves difícils situacions.

-Caldrà que els meus ossos corcats m'aguantin encara un any més -digué la vella.

-Gràcies -balbucejà Susanna.

-Fes bé la teva feina, i tot anirà bé; però no li llevis l'ull del damunt: l'espadat pot doblegar-se i enfonyar el poble sencer sota la terra. Recorda-ho, obliga'l que et desitgi -concloué la Dama, que tornà a la seva cambra amb els ulls closos pel defici.

Susanna no entrà a la casa fins que l'alba obligà les dones a tornar als seus jaços, vora els seus homes. Abans d'entrar-hi, però, sentí un cant llunyà, com un plant, dins la casa maleïda, i veié la senalla ja buida al llindar olorós. A mitjanit tornarien a omplir-la, i es repetiria l'etern ritual, fins a l'alba vinent, que la senalla reapareixeria buida, com cada dia, vora la porta barrada. I ningú no havia vist mai ni un braç deixant la senalla al carrer, ni una urpa llençant-la-hi, ni un peu empenyent-la a l'exterior; i ningú se'n preocupava ja, de l'enigma del peix i del mar al llindar maleït, perquè era només un més dels misteris sense preguntes i sense respostes.

L'estranger l'esperava despert. La sorprengueren el vertigen al ventre, la saliva de l'home mullant el seu cos tebi, el poder del seu mabre i l'orgasme i els crits i l'assossegada renúncia als misteris, al poble, als noms i a la vida d'aquell moment inaudit i sublim que li encengué la sang i els nervis.

Dormiren fins a migdia. Quan ell despertà ella no hi era i ell cregué desesperar per la seva callada absència. Però ella tornà.

-Vull viure i dormir amb tu -digué ell en veure-la, amb el convenciment d'una resposta afirmativa.

-Si no em fas preguntes i m'esperes de nit dins del llit t'oferiré el meu cos cada alba, i dormirem plegats cada matí, com avui. Però si intentes enganyar-me o recórrer els carrers del poble quan faci fosca, hauràs de fugir, perquè et deixaré i et cercaran per matar-te -la veu de Susanna inundà la cambra, i ella no esperà ni una sola paraula de l'estranger, i abans de sortir prosseguí-; viurem a la casa dels tarongers. Camina fins al final del carrer, i la trobaràs. Adesa-la una mica, i jo vindré a l'alba. Creu-me: deixa'm que et faci feliç, però no facis preguntes: en aquest poble ja no se'n coneixen les respostes.

El temps s'escolà ràpidament. Amadeu era un home desarrelat, i el pes de la tradició era en ell únicament i exclusiva la insistència de Susanna sota el seu cos cada alba. Però el desig s'havia d'esllanguir, i no passà gaire temps abans de començar a passejar pel poble encuriós, abans de tafanejar per les reunions d'homes bevent, fumant, jugant i parlant poc. No entenia la indiferència, la poca eloqüència i la por endèmica que hi havia en el seu viure; no podia comprendre l'hermetisme d'aquells homes satisfets amb la seva poca vida. No trigà tampoc a demanar-se per la casa de sostre vermell que feia olor de mar i de peix. Com que sabia que no podia demanar-li a Susanna per aquell misteri callat pels homes i silenciats per les dones, decidí un dia que havia d'intentar entrar-hi. Observà el comportament de Susanna, i veié la Dama rera la finestra, que vigilava la porta de la casa enfonyada i maleïda. Quan duia tres mesos al poble s'adonà que si volia entrar-hi havia de ser de dia, quan les dones treballaven. Calia, però, desfer-se de la vigilància rigorosa de la vella. Dies més tard, quan gairebé havia desistit de l'intent, sentí accidentalment una conversa entre Susanna i una de les dones del poble, en què comentaven que la Dama

havia hagut d'anar a una de les cases a assistir un part. Aleshores sortí de casa seva, un cop Susanna hagué partit a treballar. Havia dormit poc. Era dematí i s'acostà sigil.lós, com un fantasma, a la casa maleïda. Hi havia una dona jove rera la finestra de la casa de la Dama. Tingué sort; la jove mantenia una vigilància de castell, confiada i distreta, llevant els ulls de la casa maleïda adesiara, i ell aprofità un moment, en què ella havia penetrat a l'interior de la casa, per córrer a la porta del lloc maleït i entrar-hi. La jove guardiana tornà a l'instant, i tingué el temps just per veure'l tancar la porta. Sortí de la casa corrents i espantada. La Dama era entre les cames de l'embarassada eixancada que suava, es queixava, cridava i alenava empenyent amb els ulls tancats el cos petit d'una nina que havia de néixer deu minuts més tard, perquè la vella li ordenà: "No se t'acudeixi néixer abans que jo torni", quan hagué sentit els crits de la guardiana panteixant que exclamava: "l'estranger ha entrat a la casa maleïda!".

La vella pensà ràpidament en la conveniència d'entrar en la casa prohibida, i arribà a la conclusió meditatament urgent que l'única cosa que podia fer-se era esperar que l'estranger morís allí dins, devorat per la bèstia o el fantasma que l'habitava. Hauria estat una solució satisfactòria per a la difícil i tràgica situació, si no hagués temut que aquell mateix dia en sortís l'home intacte i amb el secret del poder en les seves mans. Eren massa anys de vigilància de la casa, els que duia la vella, i no era la primera vegada que temia que no existissin ni la bèstia ni el perill; més d'un cop havia vist la casa com una excusa per mantenir el poder, com el símbol de la por on arrelava l'ordre de les coses al poble. La tragueren de les seves cavil.lacions els crits de les dones, i ella deixà anar les consideracions últimes sobre el misteri de la senalla i sobre la història mateixa del poble.

-Ja arriba, ja arriba!

-Que vingui Susanna -ordenà la vella, i tornà al mig de les cames de la dona eixancada que gemegava i cridava, amb les altres, i amb la veu trencada per l'esforç: "ja arriba!".

L'estranger cercà la llum amb la mirada. Veié en les tenebres una escala, i una porta entreoberta amb una tènue claror al final de l'escala. Pujà els graons, tremolós. Sentí un cant dolç, gairebé imperceptible des dels primers graons, però que creixia en intensitat a mesura que pujava l'escala obscura. Arribà a la porta, l'obrí i sentí la pregunta sorda: "qui és?". Era la veu més dolça que un home pot sentir: la veu que cantava quan ell pujava l'escala; i el cos de què brollava era el cos més bell i terrible que mai havia vist Amadeu. Ella el mirà sorpresa; callà un moment i després continuà cantant. Ell s'hi acostà. L'observà. Tenia mig cos humà, nu i formós. Els pits eren rodons i petits, com dos eriçons despulls. Tenia una llarga i esbandida cabellera negra, que es pentinava amb una pinta d'or, mentre es mirava en un mirall de coral vermell, que aguantava amb una mà pàl·lida com el seu cos humà. Tenia mig cos de peix. Una coa d'argent i d'escata que li tremolava amb el cant i amb els moviments de la mà lenta amb què s'acariciava els llargs cabells.

-Sóc un estranger, i tu ets bellíssima.

Ella cessà de cantar. Era dins d'una banyera de vidre plena de mar, com en un tron, i només llavors semblà que s'adonava de la presència real d'Amadeu mirant-la. Aleshores plorà.

-Estic avesada a veure fantasmes per la casa. Ets un jove molt bell, i no ets d'aquí: tu podries ajudar-me. Vols que et conti la meva història? -vessà com un torrent, i llavors s'adonà que parlava sense coherència, que la llengua se li travava, i que l'estranger podia enfollir amb el seu deliri. Aleshores es tranquil·litjà, i continuà:- seu aquí, i perdona'm la torrentada, però fa més de dos-cents anys que no parl amb ningú. Només puc cantar, tota sola.

Amadeu s'assegué en un balancí que hi havia vora la banyera, i tingué ganes de tocar els pits bellíssims de la sirena, i d'acariciar-li la coa lluent. Però restà assegut, gronxant-se suaument, i escoltà el llarg monòleg de la dona del mar:

-Sí, fa més de dos-cents anys que estic aquí tancada. Però no sóc cap presonera, no t'enganyis; hi estic per castigar els habitants d'aquest poble; i per amor. Jo abans era un ocell, un ocell preciós que habitava una illa. Un dia em vaig convertir en el que veus ara, i cent anys després em vaig enamorar d'un pescador que vivia en aquest poble. El pescador, que era jove, com tu, em volgué dur a aquesta casa, i em féu aquesta banyera, i dormia dins l'aigua amb mi, i jo era humana al seu costat, mentre dormíem, i ell en somnis em penetrava. El poble no sempre ha estat com és ara, però la gelosia i la curiositat l'emmalaltiren. Els homes volgueren conèixer-me, atrets pel meu cant innocent, i un dia entraren a la casa, només per veure'm, i volgueren estimar-me; però les dones irromperen en la cambra i obligaren els seus homes a cometre l'atrocitat que havia de bastir la història darrera del poble. Ells ho feren satisfets, volent demostrar que eren capaços de qualsevol cosa per elles, i quan l'endemà tornà del mar el meu pescador, l'agafaren i el penjaren d'un arbre al bell mig de la plaça; i el meu pescador digué a les dones, mentre els homes anaven al bar a emborratxar-se, just abans de morir, amb la intenció amorosa de salvar-me, i sense saber-ne les conseqüències: "dugueu la botella de mar i el peix a la meva estimada, si no voleu morir". Els homes m'oblidaren, subjugats ja a les dones, i la resta de la història ja la deus conèixer. Ells no ho sabien, però les dones ja els havien condemnat a retre's per sempre a la seva autoritat. D'ençà del dia que van matar el meu pescador el poble no ha canviat gens. Les dones ja no saben ni qui sóc, però em porten el mar i el peix perquè temen el meu poder, encara que ja ningú em coneixi ni res pugui fer que em recordin, i alhora el seu poder es basa en la conservació del ritual que, des de fa més de dos-cents anys, els obliga que s'organitzin per no perdre els seus homes i per mantenir l'ordre establert per una mort terriblement dolorosa només per a mi. Els he sentides parlar durant molts anys; he conegut, sense veure-les, totes les dones que hi ha hagut en aquest poble maleït; he vist les seves cares de por

passant per davant les finestres de la meva casa, els seus cossos tremolant quan em deixen el peix i el mar; he vist els homes ignorants de l'esclavatge, perquè només volen un orgasme cada alba; he vist un poble que no existeix per a ningú, un poble d'esquena al món i al temps. I ara arribes tu, que deus ser, i de segur que no ho saps, l'home que ha de destruir el poble. Perquè estic cansada, i crec que els homes ja han acomplert el càstig amb escriure; vull anar al mar, i tu m'hi duràs. A partir d'ara les dones tremolaran; ja deuen saber que ets aquí, i deuen pensar que no en sortiràs, que et mataré. Però no; mai no he matat ningú, jo. Em portaràs al mar?

Amadeu gairebé no sentí la pregunta, refent en el seu turmentat interior la història que li havia intentat contar la sirena. Ella repetí:

-M'hi portaràs?

I ell contestà assentint amb el cap, encara que no sabés on l'havia de portar, perquè continuava pensant en el poble i les seves gents ignorants, i en Susanna. I aleshores semblà que la sirena li llegís el pensament:

-T'espera una dona?

-No sé si m'espera per amar-me o per matar-me.

-M'he equivocat; he cregut que havies entrat aquí per desig.

Amadeu defugí la mirada insistent de la sirena, però afegí:

-Puc portar-te al mar, si vols.

-Ho faries, per mi?

-Ho faré.

La fosca embolcallà el poble. Amadeu continuava gronxant-se al balancí, i la sirena dormia dins l'aigua. Al carrer, les dones s'havien reunit davant la casa de sostre vermell. Hi eren totes. Susanna era vora la Dama, el presagi de la qual havia entrat en els cors de les altres per les mirades i pels gestos. Ells jeien satisfets en els seus llits, en la llarga espera de l'alba; una alba que havia d'arribar per darrera vegada en la vigília dels homes del poble. A mitjanit arribà la pescadora amb la senalla. Elles l'observaren quan

deixava en silenci el peix i el mar vora la porta. Llavors anà amb les altres. Ningú no digué res, però totes restaren dretes davant la casa, com esperant alguna cosa. Feia molts anys que no hi havien pensat, les dones del poble, en l'urpa obrint la porta, en la mà poderosa robant la senalla, en la bèstia cobrant-se el preu del poder. En aquella darrera nit l'esperaren, atentes, i amb una secreta complicitat, en la determinació de romandre-hi, mentre en l'ambient espès surava la basarda.

La porta s'obrí, els ulls se n'hi anaren. Una mà d'home agafà la senalla i les dones esclataren en murmuris. La Dama mirà Susanna:

-Es el seu braç?

-No ho sé.

Estigueren tota la nit a l'aguait. Quan apuntà l'alba els homes encara eren sols als jaços, i començaren a inquietar-se.

-A l'entrada hi ha una cadira de rodes, porta-m'hi, i no m'hi hauré d'arrossegar.

Amadeu agafà el cos mullat de la sirena; ella li passà un braç pel coll i ell sentí les escates primes clavar-se-li a la pell de les mans. Davallaren l'escala lentament. Llavors ell l'assegué a la cadira polsosa. Ella li digué: "acosta't", i el besà als llavis. Ell obrí la porta i l'empenyé amb el peu. Els primers homes començaren a sortir de les cases, i les dones no se n'adonaren, perquè l'única cosa que existia al món aleshores era el cos bellíssim i terrible de la sirena sobre la cadira de rodes, i el jove estranger que feia caminar l'enigma de tants anys i tantes generacions sobre l'arena humida del carrer. Les dones no gosaven moure's, ni pensar, ni cridar. Amadeu enfilà carrer amunt, cap a la sortida del poble, tibant els nervis del seu cos amb l'esforç. No mirà les dones que l'envoltaven, ni cercà la mirada de Susanna, però desitjava que ella el seguís; per això quan sentí que algú s'acostava pel darrera, amb lentitud, no hagué de girar-se per saber que era ella. Susanna el seguí fins a la sortida del poble. Tingué temps, abans d'arribar al seu costat, de recordar les darreres

paraules de la vella Dama, que en un darrer intent va per restablir l'ordre, li havia ordenat: "Segueix-los. Mata'l i torna amb la bèstia. No tornis, si no fas el que et dic". Quan la sirena, l'estranger i Susanna eren ja fora del poble, alguns homes casats començaren a córrer cap als bordells, cap als llits d'homes i dones prohibits durant molt temps, mentre algunes dones corrien cap als cossos desitjats secretament i la Dama caminava lentament cap a casa seva, on havia d'agonitzar finalment i vertiginosa, al bell mig de la seva cambra, mirant el trespol a dos pams del seus peus, i agafant amb ràbia la corda que aguantava el seu cos pel coll, perquè sabia que Susanna no tornaria.

El poble fou una festa tràgica. Els habitants que no hi moriren l'horabaixa mateix de la desgràcia, immersos en una situació caòtica en què el desig i l'odi es confonien, fugiren cap al mar a la recerca d'alguna població estrangera. Una setmana més tard no hi quedaven ni la meitat d'habitants, i amb el pas del temps els pocs que hi restaven es desplaçaren cap a la costa. L'espadat, llavors, cobrí amb l'ombra un poble fantasma que anys després ningú no havia de recordar.

Susanna el besà, Amadeu s'acostà a la sirena, l'agafà en braços i la portà a la vora del mar.

-No pateixis, no et trairà -digué ella abans de capbussar-se dins l'aigua quieta de la nit.

Llavors la sirena desaparegué mar endins, i Amadeu es girà tement que Susanna no fos al seu darrera.

Però ella era allí, i el mirava, i li tremolà la veu quan digué:

-No puc tornar al poble.

-El poble aviat deixarà de ser poble.

-On anirem?

-No ho sé. Vull fer-te l'amor, ara.

-Tinc por; no em necessites.

-Potser sí.

Texas

Sabia que casa seva era lluny, i que l'esperava una carretera interminable. Temia també que a la ciutat ningú pensàs en ella, en aquell moment. "Hi ha dues estrelles noves", es digué quan un piano envaí el seu aparell de música i ella s'adonà que corria massa. Sí, les dues estrelles eren dues presoneres absurdes de l'hivern. La nit era massa clara. Reduí la velocitat. A uns dos-cents metres, al seu davant, continuaven els dos llums vermells que seguia des de la sortida de la ciutat. Tingué de bell nou ganes d'aturar-se allí mateix i davallar del cotxe i contemplar el cel. Però sabia que havia de continuar; tenia son i, a més, feia ja més de mitja hora que anava darrera d'aquell cotxe: hi havia una mena de desafiament en la persecució secreta i irracional. S'havia proposat, quan el cotxe vermell l'avançà, seguir-lo a una distància establerta per la casualitat de la seva determinació, pel joc irracional de les ambicions nocturnes i inesperades. Havia hagut d'anar a una velocitat gens habitual en ella; havia hagut de pitjar l'accelerador a fons, i de reprimir la irresistible temptació d'abandonar el joc, per inútil, i d'aixecar el peu nerviós del pedal i d'aturar-se a observar les inesperades noves estrelles. No sabia per què, però no ho féu; continuà lluitant contra l'asfalt i la son, empesa per una mena de divertiment absurd que no acabava d'entendre si era o no produït pel poc alcohol que havia endolcit la partida.

S'acostava un revolt, i ella s'havia acostat massa al cotxe perseguit. Pensà que no hi tenia gaire sentit, un revolt en aquella carretera llarga i interminable pel desert. Ella el veié

molt abans d'arribar-hi, però els llums vermells no s'intensificaren, el cotxe no voltà: el conductor perseguit no s'havia adonat del revolt. Ella s'imaginà el cop sec del cotxe contra l'arbre, l'explosió i el foc. Però ni el cotxe s'encengué ni hi havia cap arbre. Només un automòbil destrossat per tres voltes de campana, un cos fermat al seient deformat i un cap sagnant sortint pel vidre inexistent del davant l'esperaven, quan s'aturà a un costat de la carretera, i davallà del cotxe, i s'encaminà cap a les despulles de mecànica i xapa de paper. Tenia el sostre enfonyat, li mancaven dues rodes, treia fum pel motor, que semblava un animal ferit degotant oli, i la porta del conductor havia desaparegut: Susanna ho il·luminava, una despulla darrera l'altra, amb la llanterna que portava sempre al cotxe. Cercà amb el llum el cos del conductor. Veié el cap sagnant i el seu cos inert i li cercà amb la mà el pols. Era viu. El desfermà. Fou fàcil treure el cos d'aquell home jove i ferit. Ella tingué por, només aleshores, quan s'adonà que potser el telèfon més proper era a cent quilòmetres de distància, i que no semblava que hagués de passar ningú que l'ajudàs. Però es tranquil·litjà, quan el jove obrí els ulls, la mirà i li digué: "crec que m'he menjat una paret". Ella pensà aleshores que la veu del jove era irreal; que ell era mort i que la por li feia veure fantasmes, perquè ella encara s'imaginava l'explosió del cotxe i el cos de l'home cremant-se, fermat al seient deforme de l'infern. Però Amadeu tingué prou lucidesa, en el moment del silenci d'ella, de veure-li la cara i de dir-li, acompassadament: "no pateixis, estic bé", abans que els sentits l'abandonassin de bell nou.

Fou més difícil la tasca de dur-lo fins al seu cotxe. La sang que li regalimava per la cara era d'un trauc al front que no semblava greu. Quan arribaren al seu cotxe, Susanna tragué d'una bossa una bena i la hi embolicà amb cura pel cap, de manera que no li arribàs sang als ulls; perquè tenia uns ulls molt bells, aquell jove, pensava ella quan aferrà el tros d'esparadrap a la bena rosa de sang. Dormia, el jove, i ella volgué refer el destí, només momentàniament, i contemplà

durant uns segons que li semblaren eterns les estrelles: resseguí un estel que queia, i entrà dins del seu cotxe; l'engegà, posà primera, aixecà lentament el pedal de l'embragatge, mentre feia una lleugera pressió sobre l'accelerador; el cotxe avançà a poc a poc, i llavors Susanna llevà el peu de l'accelerador, i pitjà l'embragatge, i amb la mà posà la segona i el cotxe tremolà, i el jove que jeia al seient del darrera obrí els ulls, però ella no se n'adonà perquè tenia la mà sobre el canvi de marxes i empenyia la palanca a la tercera. Només quan ella col.locà la cinquena ell parlà i digué: "em dic Amadeu; on anam?". Ella se sobresaltà. Ell la tranquil.litzà involuntàriament, perquè tornà a desmaiar-se, però ella li contestà, pensant que ell l'escoltava, i aturant el piano que escopia l'aparell de música: "hem de cercar un telèfon o un metge. Jo nom Susanna". I mentre Susanna deia això, Amadeu veia la carretera desaparèixer, i una paret esclafar-se contra el seu cotxe, i una pluja de vidres petitíssims caure-li sobre el rostre. Somiava l'accident, mentre Susanna reduïa la velocitat per girar-se enrera i veure Amadeu adormit de bell nou sobre el seient posterior. Engegà l'aparell i en baixà el volum: només ella sentia el piano, i el cotxe feia quilòmetres i quilòmetres de carretera deserta. Aleshores ella fou conscient, per segona vegada, de la insòlita situació: eren les dues de la matinada, duia un ferit al darrera i calia trobar alguna solució urgent.

Veié el rètol de lluny; respirà satisfeta; reduí molt abans d'arribar-hi i de veure les lletres brillants i vermelles que deien "texas", i sense saber per què s'imaginà un cruixir de fulles mortes sota les rodes del seu cotxe. Aparcà en una parcel.la completament buida que devia ser el pàrking, i cercà amb la mirada una finestra encesa o el dibuix d'un telèfon. S'encaminà cap a l'única porta il.luminada del motel.

-Demà vindrà el de la telefònica a arreglar-lo, però ara no funciona -digué la vella quan Susanna li demanà si hi havia algun telèfon-. Podeu passar la nit aquí, si voleu, tinc totes les habitacions buides.

-Tinc un ferit dins del cotxe que no conec de res, i crec que necessita un metge.

-El metge més proper és a quaranta-vuit quilòmetres d'aquí, si no està borratxo. La ciutat més propera és a cent vint-i-cinc quilòmetres.

Susanna contemplà la vella. Era una dona estranya, sola en el desert. Havia de morir tres anys més tard i l'havien de trobar passada una setmana, asseguts els ossos i les venes buides i la putrefacció en un balancí, perquè ningú no recordava, al desert, que era viva; perquè l'única persona que podia recordar-ho havia de morir el mateix dia que Susanna i Amadeu partiren del motel.

-Tinc una farmaciola aquí dins, convé que llogueu una habitació. No deu ser gaire greu.

Ho digué en veure'l arribar tentinejant, amb una mà a les costelles del costat dret, i amb l'altra aguantant-se la bena del cap.

-Jo qued aquí; estic bé, però necessit descansar. Gràcies per treure'm del cotxe i dur-me fins aquí.

La seva no era la veu de l'home que Susanna havia tret d'un cotxe esclafat, però els seus ulls sí; eren els ulls bells que ella havia desitjat quan l'havia vist amb el front regalimant sang.

Ella l'acompanyà fins a una habitació. En sortí a l'instant, i la vella li barrà el pas cap al cotxe, amb el seu cos clivellat pel pas del temps i per la solitud.

-No pots anar-te'n. Estàs cansada i no el pots deixar sol aquí. A l'habitació hi ha dos llits. Dorm aquí.

Susanna recordà llavors el joc absurd a la sortida de la ciutat i els ulls del jove; pensà que, tanmateix, casa seva era lluny del motel. Sense dir res s'encaminà cap al cotxe, en tragué una bossa, i tornà a l'habitació. Amadeu estava ajagut sobre un dels llits amb els ulls tancats, però no dormia. Ella l'observà atentament, creient que ell romania a l'entreson, i entrà llavors a la cambra de bany, on hi havia una banyera, un excusat, un lavabo, dues tovalloles, un mirall, una peça de sabó, una estora verda, un llum sobre el

mirall i una finestreta. Es mirà al mirall, i es veié els ulls cansats, i hi veié el sopar de negocis, el vi blanc que havia begut amb la intenció secreta de fer més fàcil la partida, el comiat, la sortida de la ciutat i la persecució irreal.

Susanna sortí de la cambra de bany.

-Em fa mal al costat -digué Amadeu amb veu cansada i fràgil.

-Lleva't la camisa. Veurem si podem fer-hi res.

-Ajuda'm, si no et fa res.

Ella s'hi acostà. L'envaí una olor de desert i d'home sol i de benzina. El seu cos era calent. Devia tenir febre, pensà Susanna quan l'ajudava a treure's la camisa tacada de sang i d'arena. No tenia cap ferida, al cos; només un cop blau al costat dret, a l'alçada gairebé de l'aixella.

-Ara torn; vaig a cercar algunes coses.

Sortí de l'habitació, i s'adonà que no estava numerada. Resseguí amb la mirada les altres portes, i no en veié cap que tingués, sobre la fusta blanca i vella, un número que la identificàs. Picà a la porta de la vella i quan ella la hi obrí, li demanà si tenia benes i alguna cosa per als cops. La vella assentí amb el cap, entrà per una porta que hi havia rera el taulell i en sortí al cap d'una estona breu, durant la qual Susanna havia contemplat la fotografia d'una dona jove amb un home bellíssim sota un rètol de fusta que deia "texas".

-Era mexicà. Es deia Angel i follava com un cavall. Em va fer una filla i m'abandonà als vint-i-tres anys; la nen___tenia sis mesos, quan ell em deixà, i morí abans de fer l'any. El motel el construí ell, i és l'única cosa que em queda d'ell, després de tants anys, a part d'aquesta fotografia de quan jo estava embarassada.

-Per què se n'anà?

-El desert li era petit. Jo ho vaig saber, tanmateix, que fugiria, el dia que vaig parir, quan entrà per veure la nena, i la veié i després em mirà i em digué: "tens les mames enormes, sembles una vaca".

La vella, que en la fotografia era una dona rossa amb un cos formosament àrid i amb una faç agredolça, la mirà

aleshores amb la cara deserta i els llavis prims i li féu adéu amb un moviment imperceptible de la mà. Susanna sortí, amb les benes i amb un unguent que omplia una botella sense etiquetes a les mans, i correu a l'habitació en què Amadeu intentava no adormir-se, malgrat el dolor a les costelles.

-La història de la vella és tràgica: es resumeix en quatre paraules, i la resta de la seva vida podria no existir. -
Totes les històries ho són, tràgiques, si es poden resumir en quatre paraules.

-Tinc la sensació que aquesta nit no existeix, que no t'he vist mai, que no t'he conegut, que encara sóc a la carretera, fent quilòmetres cap a la ciutat.

-Demà hauries de poder dir el mateix -digué Amadeu, enigmàticament, i continuà -: què m'has duit?

-Això és un unguent màgic, crec. Fa una olor encisadora. Vols que te'l fregui a l'esquena?

Ho digué perquè desitjava tocar-lo, i ell acceptà consirós la proposició. Es girà i li oferí l'esquena nua i copejada. Vessà unes gotes del líquid espès sobre el blau del costat i se n'impregnà les mans i li fregà amb la destresa d'un massatgista; premé amb delicadesa les voreres perilloses del costat ferit i estengué la frescor de l'emulsió per tota l'esquena amb els dits, relliscant suaument per la pell tensa d'Amadeu. Llavors Susanna li digué que tornàs a girar-se de costat, i repetí l'operació, amb la mateixa destresa i la mateixa devoció, sobre el ventre i sota els braços, de manera que quan acabà, ell sentia aquell benestar humit en mig cos.

-Sembla que ho hags fet tota la vida.

S'esdevingué aleshores el que no esperaven: sentiren un cotxe frenar, una porta obrir-se i tancar-se després. Susanna guaità per la finestra. Veí un home vell que caminava cap a la casa de la vella, i veí la vella guaitant també per la finestra. L'home entrà a la casa. Susanna veí com es miraven, rera la finestra, sense dir-se res, i després es feien una llarga i eixuta abraçada. La vella sortí després, Susanna

féu el mateix, i es trobaren a mig camí entre una finestra i l'altra.

-Es ell. Diu que ha vingut a morir aquí. Tanmateix he de morir sola, jo, asseguda en el meu balancí, i aquesta nit i el temps que s'estigui Angel aquí no existiran mai, perquè fa molt temps que morí ell -mirà cap enrera, en dir això darrer, i després prosseguí-, per a mi.

Susanna no digué res. S'encaminà de bell nou a l'habitació, i sentí, abans d'entrar-hi, la veu de la vella que li deia:

-Si estigués en la teva pell i en el teu cos no dormiria, aquesta nit.

-Què passa? -digué Amadeu en veure-la, pàl.lida i amb la mirada perduda, dreta al llindar.

-Vull fer l'amor amb tu.

Es despullà allí mateix, lentament, mirant Amadeu i llegint-li els llavis. I ell li deia que sí, que volia entrar en el seu cos, que la desitjava, que se li encenia la polla i necessitava la seva deu inacabable.

-Podem dormir al mateix llit; m'agradaria morir al teu costat: ets l'única dona que pot oferir-me algun record. Ja sé que la nena és morta -digué Angel, mirant la vella amb els ulls sense llàstima que ella esperava sempre en ell.

-La teva tomba està oberta. No sé si el meu llit aguantarà el teu pes i el meu. Però l'hivern és curt. Entra -foren les darreres paraules que la vella havia de pronunciar dirigides a Angel.

Susanna aixecà el llençol que cobria mig cos d'Amadeu, i descobrí que ell estava nu. Li besà amb golafreria els testicles. Pujà la seva llengua pel sexe i llavors se'l ficà a la boca. Amadeu no la mirava. Observà l'habitació. Estava molt neta. Les parets eren grogues. Les cortines de les finestres eren verdes i llises. Un únic llum penjava del sostre blanc, i només hi havia una tauleta i una cadira a part del llit, en l'ampla cambra. Llavors veié la llengua de Susanna que assaboria el seu membre erecte, i els seus llavis molsuts que el besaven i la seva boca que tornava a enfonyar-se el fal.lus sencer. Després ella continuà besant-lo, pujant ventre

amunt, i els seus llavis relliscaven com havien relliscat abans els seus dits. Es besaren; la besada fou llarga, i ella li llepà llavors el trau del front i li acaricià el cop a les costelles i tornà a cercar-li el membre; i ell cercà amb la llengua la seva cloïssa, el seu trau, la seva nafra. I hi entrà la llengua, àvida i assedegada, en els llavis humits i amargs. Assaborí el gust del seu avenc, i sentí la gargamella de Susanna en la seva sensibilitat més alta: sentí la gola, sentí les dents, sentí els llavis i després no sentí res. Tragué la llengua de la poma i la mirà, i llegí els seus llavis, humits, que li deien: "ara et colcaré."

Angel i la vella es despullaren per ficar-se al llit. Ni es miraren ni es tocaren. Es giraren d'esquena tots dos, i tancaren els ulls per adormir-se. Angel pensà que la calentor de la seva companya era l'avantsala del paradís, i ella recordà el seu sexe de cavall, i repetí el record fins a la sacietat, i s'adormí, al mateix temps que s'adormia ell.

Susanna es reincorporà. Aixecà les cames sobre ell. Li agafà el membre amb la mà esquerra; amb la dreta s'acaricià la vulva i llavors hi dugué el sexe enravenat, frisós de penetrar-la. S'hi assegué. Es gronxà tibant els seus nervis, i el cavalcà fins al deliri, i ell es deixà colcar angoixat i corprès, i coincidí en el pensament d'Angel, i s'imaginà a una passa de la mort. I ella continuà dansant fins que ell li clavà les ungles a les natges i es reincorporà també i l'aixecà, en un esforç dolorós, i deixà que Susanna s'ajagués d'esquena. I la cavalcà ell, amb una dansa pendular, i li llepà els mugrons, i li ficà la llengua a l'orella, i a la boca, i a la gola. I repetí els moviments i les carícies i les besades, i sabé l'orgasme de Susanna i ell s'escorregué també i caigueren sobre el llit com dos cossos morts, com dos arbres arrabassats, esqueixats i sacsejats i cansats. I ell continuà jugant amb els mugrons d'ella, i ella li besà de bell nou els testicles i li llepà de bell nou el fal.lus, i es bevé els nèctars que havien vessat ell i ella.

Quan apuntava l'alba es despertà la vella. Susanna i Amadeu s'adormiren aleshores, i Angel dormia encara,

perquè ja mai no havia de despertar. Arribà al motel el de la telefònica. A migdia hi arribà una ambulància. Susanna es despertà, s'adonà que tenia una bena rosa que li embolcallava una mà, i veié el front d'Amadeu amb una nafra tancada. S'aixecà sens fer soroll i guaità per la finestra per veure com treien el cadàver d'Angel i l'entraven al cotxe. La vella s'ho mirava tot impertorbable. Susanna es vestí i li sortí a l'encontre.

-T'ho vaig dir; no ha existit, aquesta nit.

Susanna intentà mormolar alguna cosa, però no sabé què li podia dir. La vella se n'adonà.

-No pateixis -la tranquil.litzà-. Tinc el telèfon arreglat. Si vols, pots cridar un metge.

-Crec que l'acompanyaré a la ciutat. No era greu.

-He decidit que no vull que l'enterrin aquí; per això he fet venir l'ambulància.

-Hi ha res per menjar? Ens convé prendre alguna cosa abans d'anar-nos-en.

-Desperta'l i jo us prepararé un bon berenar, o un bon dinar.

Susanna el despertà amb una mossegada feble en el coll. Ell obrí els ulls i la mirà com si mai no l'hagués vista, ni la conegués, i ella s'estremí i li digué:

-Aixeca't; la vella ens prepara un àpat.

-Esperau-me allí, ara hi vénc.

-D'acord.

-Funciona ja el telèfon?

-Sí -contestà Susanna, i sortí de l'habitació amb el convenciment que mai més no havia de veure'l nu.

Caminà fins a la casa de la vella, i abans d'obrir-ne la porta percebé l'olor de carn fregida i de tomàtiga.

-Em digué que volia morir vora el meu cos.

-Era un home bell.

-Ho era, de jove. Vius sola, a la ciutat?

-No, fa deu anys que visc amb un home. Tenim un fill de sis anys.

-I què hi feies, a la carretera?

-Havia anat a un sopar de negocis, i no volia esperar a avui per arribar a la ciutat. El nen no pot estar massa temps sol amb el seu pare, no hi està avesat.

-I ell? -demanà la vella assenyalant amb el cap l'home que es disposava a obrir la porta.

-Ell no existeix -aconseguí de dir Susanna, abans que Amadeu entràs a la cuina.

-He de fer unes trucades.

La vella li digué que hi havia un altre telèfon a la recepció, entrant per la porta del davant. Ell hi anà, i la vella mirà Susanna, però no li veié l'expressió de la cara.

Amadeu féu dues trucades. En la primera parlà amb l'encarregat d'un taller i li digué que vengués a cercar-lo amb una grua, per si podia aprofitar-se alguna cosa del cotxe destrossat. En la segona trucada parlà amb la seva dona; li digué que havia tingut un accident però que estava bé. Li explicà que fins al vespre no es veurien perquè hauria d'arreglar encara algunes coses. Ella li digué que no podia amagar-li fins al vespre que estava embarassada, que ella hauria volgut que fos una sorpresa, però que li ho deia perquè no es veia amb cor d'aguantar fins a tan tard per fer-li saber la bona notícia. Ell li proposà, amb veu tremolosa, que es veiessin a un restaurant per celebrar-ho, en sortir ella de la feina, i li digué que era molt feliç i que l'estimava molt i que li enviava mil besades per tot el cos.

-Qued aquí. D'aquí a una estona em vendrà a cercar un mecànic.

-Menja una mica; la carn és molt tendra -li aconsellà Susanna mentre s'aixecava.

La vella era a una altra cambra, i la cercà per pagar-li l'habitació i el dinar.

-Si algun dia passes per aquí, atura't, si més no per saber si encara sóc viva -digué la vella amb una veu seca, àrida com el seu cos.

Susanna sabia que mai no s'havia d'aturar de bell nou a aquell motel. Recordà que la nit anterior havia temut que ningú no l'esperàs, a la ciutat, però quan s'acomiadà de la

vella, amb un gest imperceptible, frissà d'arribar a casa seva, amb el convenciment feixuc i trist que algú fins i tot l'havia enyorada.

Passà per la cuina i féu un bes breu en els llavis a Amadeu.

-Me'n vaig.

-Adéu.

-Adéu.

Sortí de la casa. Mirà el motel per darrera vegada. Llegí el rètol apagat que deia "texas", i entrà en el seu cotxe. Arrencà a la primera. Un piano n'envaí de bell nou l'interior, i ella no sentí les rodes giscar quan premé l'accelerador amb ràbia i el cotxe avançà rabent cap a la carretera.

Amadeu s'acabà la carn. Es tocà el costat i li digué a la vella, que entrava a la cuina:

-Es realment màgic, l'ungüent.

-Quin ungüent? -féu ella, i s'assegué en el balancí on tres anys després havia de morir.